

УДК 342.951:351.85

DOI: 10.31733/2078-3566-2020-4-193-198

**Андрій
СОБАКАРЬ** ©
доктор юридичних
наук, професор

**Анастасія
АКСЮТІНА** ©
викладач

(Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ)

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ СТАНДАРТІВ «КУЛЬТУРНОГО СЕРВІСУ» В СУЧАСНУ СИСТЕМУ ПУБЛІЧНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНИМИ ПОСЛУГАМИ

На основі аналізу наукових, емпіричних та публіцистичних джерел засвідчено необхідність дослідження стану та проблем імплементації міжнародно-правових стандартів «культурного сервісу» в сучасну систему публічно-правового забезпечення населення соціально-культурними послугами, використовуючи необхідні адміністративно-правові інструменти.

З'ясовано специфіку міжнародно-правових документів забезпечення реалізації соціально-культурних прав і свобод громадян, яка полягає у вирішенні юридичних, технічних, наукових й адміністративних проблем галузі. Розроблені міжнародними організаціями базові документи впливають не тільки на національну законотворчість держав-членів, але й на використання напрацьованого досвіду, що в результаті сприяє оптимізації системи надання культурних послуг.

Наголошено на значущості міжнародно-правових норм, які є головним регулятором «культурних» правовідносин, адже своїми приписами закладають вихідні засади, на яких має будуватися національне «культурне» право певної країни. Саме міжнародні акти дозволяють сформулювати уніфіковані норми регулювання правовідносин у культурній сфері.

Ключові слова: культурна послуга, культурний сервіс, імплементація міжнародно-правових стандартів, публічно-правове забезпечення, конвенція, угода, директива, зарубіжний досвід.

Постановка проблеми. Євроінтеграційний вектор еволюції українського суспільства сприяв зміні парадигми державної культурної політики, зокрема, від збереження і утримання мережі культурних установ до забезпечення населення якісним культурним продуктом, створення належних умов доступності культурних благ та якісних культурних послуг з метою формування духовного потенціалу сучасного українського суспільства.

Попри конституційно проголошені культурні гасла, в сучасних умовах у нашій країні культура поки не стала пріоритетним напрямом державної політики. Владні інституції поки що недооцінюють важливої ролі культури та мистецтва в процесах державотворення, розвитку всіх сфер суспільного життя, у формуванні інтелектуального потенціалу суспільства. Відсутність цілісної концепції забезпечення населення культурними послугами, належної законодавчо-нормативної бази культурної сфери, здійснення бюджетної політики фінансування культури за «залишковим принципом», тобто в останню чергу або ж за дуже скороченими нормативами, унеможлиблює повноцінний розвиток вітчизняної культури. Навіть попри прийняття в Україні низки законів та підзаконних нормативно-правових актів, що регулюють різні аспекти культурної діяльності, біль-

© Собакарь А.О., 2020
ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-7618-0031>
aasobakar77@ukr.net

© Аксютіна А.В., 2020
ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-4493-5599>
k_cpd@dduvs.in.ua

шість з них залишаються внутрішньо суперечливими та далеко не повними, такими, що базуються на досить різних концептуальних засадах.

Однак, перш ніж вести мову про національні регулятори забезпечення населення культурними послугами, треба звернутися до міжнародної практики, бо зараз спостерігається ситуація, коли країни починають застосовувати міжнародні визнані стандарти, які відповідають їх новій державності, а молодь цих країн починає визнавати переваги модернізації, нові перспективні можливості, які пропонують сучасні революційні засоби комунікації та цифрові технології, інтернаціоналізм і глобалізацію, знайомиться з можливостями множинної ідентичності та особистої самореалізації, а також усвідомлює роль і внесок культури і творчості (в сучасному визначенні цього поняття) у соціальні, економічні й гуманітарні програми та у національний, регіональний, індивідуальний розвиток.

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення цієї проблеми. Поки що немає концептуального уявлення про зміст публічно-правового забезпечення розвитку інституту «культурного сервісу» з огляду на світові та європейські стандарти надання населенню якісних соціально-культурних послуг, а також ролі у цьому процесі публічної адміністрації. Важливі аспекти правового забезпечення реалізації соціально-культурних прав і свобод громадян досліджувалися багатьма відомими правниками, зокрема слід згадати наукові праці В. Б. Авер'янова, О. Ф. Андрійко, І. В. Арістової, О. М. Бандурки, Д. М. Бахраха, В. М. Бевзенка, О. І. Безпалової, А. І. Берлача, Ю. П. Битяка, В. Т. Білоуса, І. Л. Бородіна, А. С. Васильєва, В. В. Галуцька, В. М. Гарашука, І. П. Голосніченка, С. Т. Гончарука, Є. В. Додіна, О. І. Дрозда, В. О. Заросила, В. В. Зуй, Р. В. Ігоніна, Д. П. Калаянова, Р. А. Калужного, С. В. Ківалова, М. В. Коваліва, В. В. Ковальської, Л. В. Ковалюк, Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова, А. Т. Комзюка, С. Ф. Константінова, О. В. Кузьменко, С. О. Кузніченка, В. І. Курила, М. В. Лошицького, Д. М. Лук'янець, Р. С. Мельника, О. М. Мердової, Т. П. Мінки, Р. В. Миронюка, С. О. Мосьондза, О. М. Музичука, В. Я. Настюка, В. І. Олефіра, О. І. Остапенка, В. П. Петкова, С. В. Петкова, Д. В. Приймаченка, Т. О. Проценка, О. П. Рябченко, Л. А. Савченко, Р. А. Сербина, С. Г. Стеценка, М. М. Тищенко, О. І. Харитонової, В. К. Шкарупи, О. С. Юніна та ін. Але водночас проблематика публічно-правового забезпечення населення культурними послугами в аспекті використання позитивного зарубіжного досвіду та обґрунтування необхідності імплементації світових стандартів організації культурного сервісу, комплексно не досліджувалась, оскільки переважна більшість вчених у своїх доробках висвітлюють її фрагментарно.

Тому **метою** статті є необхідність дослідження стану та проблем імплементації міжнародно-правових стандартів «культурного сервісу» в сучасну систему публічно-правового забезпечення населення соціально-культурними послугами, використовуючи необхідні адміністративно-правові інструменти.

Виклад основного матеріалу. Європейські культурні інституції (насамперед, Рада Європи), створивши нормативні акти різної юридичної ваги, зробили помітний внесок у справу формування європейських відносин у сфері забезпечення населення якісними і доступними культурними послугами, охорони культурної спадщини, захисту культурних традицій окремих спільнот, поширення культурного простору. Специфіка документів полягає у вирішенні юридичних, технічних, наукових й адміністративних проблем галузі. Розроблені цими міжнародними організаціями базові документи впливають не тільки на національну законотворчість держав-членів, але й на використання напрацьованого досвіду, що в результаті сприяє оптимізації системи надання культурних послуг. Отже, визначивши загальні вимоги до провадження культурної діяльності на міжнародному рівні, наша країна взяла на озброєння певні механізми і заходи, випробувані на практиці. Україна як учасник міжнародних інституцій має повну відповідальність перед світовим співтовариством як за збереження своєї культурної спадщини, так і за оптимізацію системи надання населенню культурних послуг. Ключовим у цьому аспекті залишається питання подальшого формування дієвої законодавчої бази, що відповідає загально визнаним принципам і нормам міжнародного права, міжнародним зобов'язанням України. За роки незалежності наша держава зробила чимало для побудови такої правової бази, вивела на новий рівень питання розвитку культурного простору країни. Основні законодавчі акти України загалом відповідають не тільки новим політичним, економічним, соціальним умовам, але й вимогам міжнародного права. Це дає підстави стверджувати, що на сьогодні систему законодавства у культурній сфері загалом сформовано. Проте декларативний характер окремих норм та недостатність налагодженої

системи контролю за виконанням свідчать про потребу подальшого розвитку законодавства шляхом його систематизації.

Світові стандарти регулювання культурного простору та забезпечення населення культурними послугами закріплені найважливішими міжнародно-правовими документами про культуру, які встановлюються кризь призму імплементації Угоди про асоціацію Україна – ЄС, відповідно до якої з метою забезпечення усього спектра прав громадян, зокрема й культурних, сторони повинні дотримуватися міжнародно-правових вимог актів не лише ЄС, а й інших міжнародних документів, у тому числі ООН, ОБСЄ, Паризької хартії для нової Європи 1990 р., ЄКПЛ 1950 р., інших документів РЄ, у тому числі рішень ЄСПЛ, організацій у сфері захисту інтелектуальної власності тощо [1, с. 13].

До міжнародних документів з питань культури також належать:

– угоди: Угода про ввезення матеріалів освітнього, наукового і культурного характеру (1950 р.); Угода між Урядом України та Європейською Комісією про участь України у програмі «Креативна Європа»: програма Європейського Союзу для сектору культури та креативності, та про співробітництво між Україною та Європейським Союзом у підпрограмі «Медіа» програми «Креативна Європа» [2];

– декларації: Декларація Мехіко щодо політики у сфері культури (1982 р.); Декларація принципів міжнародного культурного співробітництва (1966 р.); Декларація керівних принципів щодо використання мовлення через супутники для вільного розповсюдження інформації, розвитку освіти та розширення культурних обмінів (1972 р.); Європейська декларація стосовно завдань у галузі культури (РЄ, 1984 р.), Всесвітня декларація про культурне різноманіття (2001 р.);

– рекомендації: Рекомендації, що визначають принципи міжнародного регламенту археологічних розкопок (1956 р.); Рекомендації щодо найбільш ефективних заходів забезпечення загальнодоступності музеїв (1960 р.); Рекомендації про збереження культурних цінностей, яким загрожує небезпека внаслідок проведення громадських і приватних робіт (1963 р.); Рекомендації про охорону в національному плані культурної і природної спадщини (1972 р.); Рекомендації про охорону рухомих культурних цінностей (1976 р.); Рекомендації про міжнародну стандартизацію статистики державного фінансування діяльності в галузі культури (1980 р.); Рекомендація № 36 Всесвітньої конференції щодо політики у сфері культури «Збереження культурної спадщини всіх віків» (1982 р.); Рекомендація № R(84)3 Комітету міністрів Ради Європи «Про принципи телевізійної реклами» (1984 р.) та ін.;

– програми: Програма співробітництва у сфері культури між Міністерством культури України та Міністерством культури Республіки Білорусь на 2017–2021 роки;

– конвенції: Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р., Перший протокол та протоколи № 2, 4, 7 та 11 до Конвенції; Всесвітня конвенція про авторське право (1952 р.); Конвенція про міжнародний обмін виданнями (1958 р.) [3]; Конвенція про охорону нематеріальної культурної спадщини (2003 р.) [4]; Конвенція про охорону підводної культурної спадщини (2001 р.) [5]; Конвенція про охорону архітектурної спадщини Європи (1985 р.) [6]; Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів (1971 р.); Рамкова Конвенція Ради Європи про значимість культурної спадщини для суспільства (2005 р.); Конвенція про заходи, спрямовані на заборону та запобігання незаконному ввезенню, вивезенню та передачі права власності на культурні цінності (1970 р.); Конвенція про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини (1988 р.) [7]; Конвенція про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту (1954 р.); Конвенція про охорону та заохочення розмаїття форм культурного самовираження (2010 р.) та ін.;

– документи: Документ Краківського симпозіуму з питань культурної спадщини держав – учасниць ОБСЄ (1991 р.), Документ Копенгагенської наради Конференції з людського виміру ОБСЄ (Копенгаген, 1990 р.) тощо.

Ці та багато інших важливих міжнародних документів стосуються насамперед включення культури ключовим компонентом у загальний контекст стратегії розвитку, врахування традицій стосовно підтримки та її фінансування, функцій і рівнів системи управління культурою, в тому числі питань оптимальної побудови адміністративної структури, розподілу обов'язків, механізмів ухвалення рішень, взаємодії та координації різних урядових структур за тими чи іншими напрямками [8].

Попри розмаїття нормативних джерел, які прямо чи опосередковано на сьогодні сприяють реалізації культурних потреб громадян та забезпеченню населення культур-

ними послугами, окремі експерти справедливо вважають, що на практиці, законодавство не забезпечує належних умов для розквіту культури або реальної підтримки її розвитку з огляду на недостатню реалізацію норм, що гарантуються законодавством; відчутною є проблема, пов'язана з розбіжностями й суперечностями у законодавчих актах, невідповідністю окремих їх положень загально визнаним міжнародним стандартам.

Приклади ситуацій, у яких законодавство радше заважає, ніж допомагає, становлять патерналістські практики, що стримують процеси розвитку, управління й урізноманітнення культурних галузей. У Законі України «Про культуру» так само бракує положень про покращення співпраці між державними структурами. Є також системні питання, що стосуються нового закону: наприклад, формулювання, пов'язані з керівними кадрами культури, повноважень державних службовців, і, хоча йдеться про «права», на практиці ці права не використовуються.

Взагалі й сам Закон України «Про культуру» містить багато зауважень, серед яких:

по-перше, повна відсутність інституційних засад функціонування культурної сфери, невизначеність функцій та повноважень органів державної влади та місцевого самоврядування (в тому числі Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, відповідного центрального органу виконавчої влади) щодо забезпечення населення культурними послугами;

по-друге, окремі норми закону не мають смислового навантаження і не зрозуміло яку мету переслідують. Наприклад, стаття 13 проголошує необхідність сприяння створенню єдиного культурного простору України та збереженню цілісності культури. У частині 1 цієї статті проголошено, що органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування під час підготовки пропозицій щодо формування та здійснення державної політики у сфері культури повинні враховувати необхідність створення єдиного культурного простору України та збереження цілісності культури. Проте конкретних заходів щодо реалізації такого обов'язку не передбачено;

по-третє, зазначена по тексту необхідність забезпечення населення культурними послугами не знайшла продовження в законі, насамперед визначення їх видів, сфер та порядку надання;

по-четверте, деякі положення закону мають декларативний характер, особливо в частині реалізації громадянами права на доступ до культурних цінностей та культурних благ. Власне критерій доступності відповідних культурних послуг нормативно не визначений;

по-п'яте, більшість гарантій, які забезпечує держава працівникам культури, що працюють у державних і комунальних закладах культури, визначених у розділі VI закону, мають декларативний характер і не передбачають реальних механізмів їх реалізації.

Недосконалість чинного «культурного» законодавства та системні прорахунки у питаннях правового забезпечення населення якісним культурним продуктом підтверджується й даними соціологічного дослідження, згідно з яким 58,1 % опитаних респондентів так само чинні норми, що визначають перелік державних соціальних гарантій забезпечення громадян культурними послугами (базовий набір культурних послуг), називають застарілими, такими, що не відповідають вимогам сьогодення та потребують суттєвих змін; друга кількісна категорія учасників опитування – 27,9 % свідчить, що законодавство можна вважати громіздким та неузгодженим, норми якого не завжди виконуються, таким, що потребує кардинальних змін; нарешті, остання, найменша категорія респондентів – 10,3 % свідчить, що чинне законодавство успішно працює у сучасних умовах і не потребує змін взагалі. Не відповіли на запитання 3,7 %.

Та категорія опитаних, яка погано оцінює рівень ефективності характеру та змісту правових заходів у сфері забезпечення населення культурними послугами, намагалася конкретизувати причину своєї незадовільної оцінки, а саме 51,1 % говорять, що є гостра необхідність подальшого удосконалення нормативно-правової бази, яка не відповідає сучасним змінам у збереженні і використанні культурних благ та культурних цінностей для задоволення культурних потреб громадян, а 30,2 % вважають, що ефективність низька через погане виконання законопроектів (правовий нігілізм).

Отже, необхідність вдосконалення чинного законодавства у сфері культури не викликає сумнівів. До того ж окремі сфери культурного життя країни і досі перебувають поза межами законодавчого регулювання, що стосується, насамперед, діяльності неприбуткових організацій в галузі культури, клубної справи, виконавських видів мистецтва тощо.

Висновки. Отже, міжнародно-правові норми є головним регулятором «культурних» правовідносин, адже своїми приписами закладають вихідні засади, на яких має бу-

дуватися національне «культурне» право певної країни. Саме міжнародні акти дозволяють сформулювати уніфіковані норми регулювання правовідносин у культурній сфері.

Значущість міжнародних актів стає ще більш актуальною в умовах культурної глобалізації, бо проблеми забезпечення культурних потреб громадян вийшли далеко за межі кордонів країн. У глобалізованому світі культура та відповідні культурні послуги стають все менш залежними від вузьконаціональної регламентації. Правове регулювання надання культурних послуг на міжнародному рівні стає все більш нерозривно пов'язаним з інформаційним правом, з комерційним правом, перетворюється у позанаціональне без шкоди для національної специфіки, для розумної комерціалізації та медіатизації на національному рівні.

Світові стандарти регулювання культурного простору та забезпечення населення культурними послугами закріплені найважливішими міжнародно-правовими документами про культуру. Окремі, маючи рекомендаційний характер, водночас можуть сприяти більшій однаковості практики в окремих сферах культурної діяльності, що не регламентуються спеціальними міжнародними договірними умовами. Крім того, такі акти-рекомендації готують основу для подальшої розробки міжнародних норм, правил і стандартів, що матимуть обов'язковий характер або сприятимуть поступовому визнанню відповідних правил поведінки як обов'язкові культурні стандарти або звичаї. У такий спосіб створюються передумови для одноманітності правозастосовчої практики, а отже, широкого розвитку культурних правовідносин між суб'єктами різних держав. Об'єктивні відмінності в регулюванні таких відносин в кожній державі, що являють собою бар'єри на шляху культурної глобалізації, можуть бути усунені саме за допомогою міждержавної уніфікації норм про культуру та мистецтво, в тому числі шляхом гармонізації статистичних даних та індикаторів розвитку галузей культури з європейськими та світовими стандартами і показниками (Євростат, ЮНЕСКО); впровадження міжнародних стандартів ІСОМ щодо опису культурних цінностей; гармонізації законодавства про охорону культурної спадщини з містобудівними правилами, нормами і стандартами; приєднання до другого протоколу Гаазької конвенції про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту; модернізації системи освітньо-культурних центрів в інформаційно-консультативні осередки тощо.

Список використаних джерел

1. Юринець Ю. Л. Європеїзація адміністративного права України у сфері охорони культурних прав громадян : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07. Дніпро, 2017. 40 с.
2. Угода між Урядом України та Європейською Комісією про участь України у програмі «Креативна Європа» : програма Європейського Союзу для сектору культури та креативності, та про співробітництво між Україною та Європейським Союзом у підпрограмі «Медіа» програми «Креативна Європа». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_020
3. Юрина Е. А., Стрмова М. А. Проблемы государственной поддержки социально-культурной сферы. *Социально-экономические явления и процессы*. 2009. № 4. С. 148–154.
4. Про приєднання України до Конвенції про охорону нематеріальної культурної спадщини : Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 2008. № 16. С. 153.
5. Про ратифікацію Конвенції про охорону підводної культурної спадщини : Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 45. С. 438.
6. Про ратифікацію Конвенції про охорону архітектурної спадщини Європи : Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 45. С. 439.
7. Конвенція про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини : ратифік. Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 04.10.88 р. № 6673–XI. URL: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_089.
8. Ігнатченко І. Г. Особливості реалізації державної політики України у сфері культури: сучасний стан та світові стандарти. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/tipp_2013_1_16.pdf.

Надійшла до редакції 01.12.2020

References

1. Yurynets Yu. L. Yevropeizatsiia administratyvnoho prava Ukrainy u sferi okhorony kulturnykh prav hromadian [Europeanization of administrative law of Ukraine in the field of protection of cultural rights of citizens] : avtoref. dys. ... d-ra yuryd. nauk : 12.00.07. Dnipro, 2017. 40 s. [in Ukr.].
2. Uhoda mizh Uriadom Ukrainy ta Yevropeiskoiu Komisiieiu pro uchast Ukrainy u prohrami «Kreatyvna Yevropa» : prohrama Yevropeiskoho Soiuzu dlia sektoru kultury ta kreatyvnosti, ta pro spivrobotnytstvo mizh Ukrainoiu ta Yevropeiskym Soiuzom u pidprohrami «Media» prohramy «Kreatyv-

на Yevropa» [Agreement between the Government of Ukraine and the European Commission on Ukraine's participation in the Creative Europe Program: the European Union program for the cultural and creative sector, and on cooperation between Ukraine and the European Union in the Creative Europe Media sub-program]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_020 [in Ukr.].

3. Yurina E. A., Stromova M. A. Problemy gosudarstvennoj podderzhki socialno-kulturnoj sfery [Problems of state support for the social and cultural sphere]. *Socialno-ekonomicheskie yavleniya i processy*. 2009. № 4. S. 148–154. [in Rus.].

4. Pro pryiednannia Ukrainy do Konventsii pro okhoronu nematerialnoi kulturnoi spadshchyny [On Ukraine's accession to the Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage] : Zakon Ukrainy. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. 2008. № 16. S. 153. [in Ukr.].

5. Pro ratyfikatsiiu Konventsii pro okhoronu pidvodnoi kulturnoi spadshchyny [On ratification of the Convention for the Protection of the Underwater Cultural Heritage] : Zakon Ukrainy. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. 2006. № 45. S. 438. [in Ukr.].

6. Pro ratyfikatsiiu Konventsii pro okhoronu arkhitekturnoi spadshchyny Yevropy [On the ratification of the Convention for the Protection of the Architectural Heritage of Europe] : Zakon Ukrainy. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. 2006. № 45. S. 439. [in Ukr.].

7. Konventsiia pro okhoronu vsesvitnoi kulturnoi i pryrodnoi spadshchyny [Convention Concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage] : ratyfik. Ukazom Prezhydii Verkhovnoi Rady Ukrainy RSR vid 04.10.88 r. № 6673–XI. URL: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_089 [in Ukr.].

8. Ihnatchenko I. H. Osoblyvosti realizatsii derzhavnoi polityky Ukrainy u sferi kultury: suchasnyi stan ta svitovi standarty [Features of implementation of the state policy of Ukraine in the field of culture: current state and world standards]. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/tipp_2013_1_16.pdf. [in Ukr.].

SUMMARY

Andriy O. Sobakar, Anastasiya V. Aksiutina. Implementation of international legal standards of "cultural service" in the modern system of public and legal support of the population with social-cultural services. The article, based on the analysis of scientific, empirical and journalistic sources, testifies to the need to study the state and problems of implementation of international legal standards of "cultural service" in the modern system of public legal provision of social and cultural services using the necessary administrative and legal tools.

The specifics of international legal documents to ensure the implementation of socio-cultural rights and freedoms of citizens, which is to solve legal, technical, scientific and administrative problems of the industry. The basic documents developed by international organizations affect not only the national legislation of the member states, but also the use of experience, which in turn contributes to the optimization of the system of cultural services.

The main attention is paid to the world standards of regulation of cultural space and provision of cultural services to the population, which are enshrined in the most important international legal documents on culture, which are established through the prism of the implementation of the EU-Ukraine Association Agreement.

Emphasis is placed on the permanent imperfection of the current "cultural" legislation and systemic miscalculations in the issues of legal provision of the population with a quality cultural product, which is confirmed by the data of the sociological survey, according to which 58.1% of respondents guarantee of providing citizens with cultural services (basic set of cultural services) are called those that require significant improvement.

Emphasis is placed on the importance of international legal norms, which act as the main regulator of "cultural" legal relations, because their regulations lay down the basic principles on which the national "cultural" law of a country should be based. It is international acts that allow the formation of unified norms for the regulation of legal relations in the cultural sphere.

Keywords: *cultural service, cultural service, implementation of international legal standards, public law support, convention, agreement, directive, foreign experience.*